

Opleidingsdossier Bachelor
Rechtsgeleerdheid
Afstudeerrichting Nederlands Recht
2025-2026

In dit opleidingsdossier vindt u de onderbouwing voor de relatie tussen de eindkwalificaties van de bachelor Rechtsgeleerdheid afstudeerrichting Nederlands Recht en het programma, inclusief de toetsing, van deze opleiding. Achtereenvolgens treft u hiertoe de volgende informatie aan:

- de eindkwalificaties van de opleiding zoals opgenomen in de onderwijs en examenregeling van de opleiding 2025-2026;
- een kort narratief overzicht per eindkwalificatie hoe de eindkwalificatie binnen de opleiding wordt behaald;
- een overzicht waarin wordt aangegeven welke vakken bijdragen aan welke eindkwalificatie(s);
- een detailoverzicht van de relatie van de vakken met de eindkwalificaties;
- een overzicht met verwijzingen naar het toetsarchief van de faculteit Rechtsgeleerdheid van de betrokken vakken.

In het detailoverzicht is bij de vakken de volgende informatie opgenomen:

- in welk jaar van de opleiding een vak is opgenomen (jr);
- in welk blok van een jaar het vak is opgenomen (blok);
- het aantal studiepunten dat met een vak is gemoeid (ec);
- de werkvormen die bij een vak worden gehanteerd en het aantal uren per week dat hiervoor is ingeroosterd (college; hc=hoorcollege; wg=werkgroep; sem=seminaar);
- de toetsvorm (toets);
- aan welke eindkwalificaties het vak een bijdrage levert (eindterm);
- de leerdoelomschrijving van het vak zoals die is opgenomen in de elektronische studiegids Ocasys 2025-2026.

Bij het leggen van de relatie tussen een vak en een eindkwalificatie van de opleiding is rekening gehouden met de leerdoelomschrijving, de werkvorm en de toetsvorm. De relatie is gelegd als een vak substantieel bijdraagt aan het behalen van de eindkwalificatie. Dat hoeft niet te zeggen dat de volledige eindkwalificatie in het vak is afgedekt.

Doelstellingen van de bachelor Rechtsgeleerdheid – afstudeerrichting Nederlands Recht (Onderwijs- en Examenregeling Nederlandstalige Bacheloropleidingen Rechtsgeleerdheid voor het studiejaar 2025-2026)

A. Eindkwalificaties kennis en inzicht

De eindkwalificaties van de bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid - en de daarin opgenomen afstudeerrichtingen - op het gebied van kennis en inzicht van de afgestudeerde zijn:

- A1. Kennis van en inzicht in de belangrijkste rechtsbegrippen, de kernleerstukken en de structuur van het geldende nationale recht.

In de afstudeerrichting Nederlands Recht gaat het hierbij in het bijzonder om grondige kennis van en inzicht in het privaatrecht, het strafrecht, het bestuursrecht, het bij deze drie vakgebieden behorende procesrecht en het staatsrecht.

In de afstudeerrichting Internationaal en Europees Recht gaat het hierbij in het bijzonder om grondige kennis van en inzicht in het privaatrecht, het strafrecht, het bestuursrecht en het bij deze drie vakgebieden behorende procesrecht.

In de afstudeerrichting Fiscaal Recht gaat het hierbij in het bijzonder om grondige kennis van en inzicht in het fiscaal recht en het bijbehorende procesrecht en het privaatrecht.

In de afstudeerrichting IT-recht gaat het hierbij in het bijzonder om grondige kennis van en inzicht in het IT-recht, het privaatrecht, het strafrecht, het bestuursrecht en het bij deze drie laatste vakgebieden behorende procesrecht.

In de afstudeerrichting Juridische Bestuurskunde gaat het hierbij in het bijzonder om grondige kennis van en inzicht in het bestuursrecht en het bij dit rechtsgebied behorende bestuursprocesrecht, het privaatrecht en het staatsrecht.

In de afstudeerrichting Notarieel Recht gaat het hierbij in het bijzonder om grondige kennis van en inzicht in het notarieel recht, het privaatrecht en het bij dit laatste vakgebied behorende procesrecht en de voor het notariaat relevante delen van het fiscaal recht.

- A2. Kennis van en inzicht in het Europees recht als afzonderlijk rechtsgebied, alsmede de wisselwerking tussen de Nederlandse, de Europese en de internationale rechtsorde.

- A3. Vertrouwdheid met de grondslagen en wordingsgeschiedenis van het recht en het besef van de eigen aard van de rechtsbeoefening, met inbegrip van de juridische beroepsethiek.

- A4. In de afstudeerrichting Internationaal en Europees Recht grondige kennis van en inzicht in het Europees en het internationaal recht en in de bredere (internationale) context waarbinnen het internationaal en het Europees recht functioneert.

- A5. In de afstudeerrichting Fiscaal Recht kennis van en inzicht in de openbare financiën, de bedrijfseconomie en het fiscaal boekhouden.

- A6. In de afstudeerrichting Juridische Bestuurskunde kennis van en inzicht in (a) de kernbegrippen en -theorieën van de bestuurskunde en de beleidswetenschap, (b) de inrichting en werking van de publieke sector in Nederland en Europa en (c) de relevante kernbegrippen en -concepten uit de politieke wetenschap, de rechtseconomie en de organisatiekunde.
- A7. In de afstudeerrichting IT-recht kennis van en inzicht in informatietechnologie in een juridische context.

B. Eindkwalificaties toepassing van kennis, oordeelsvorming en communicatieve vaardigheden

De eindkwalificaties van de bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid - en de daarin opgenomen afstudeerrichtingen - op het gebied van toepassing van kennis, oordeelsvorming en communicatieve vaardigheden van de afgestudeerde zijn:

- B1. Het vermogen de voor de oplossing van een juridisch vraagstuk relevante wetgeving, jurisprudentie en literatuur te selecteren, deze te beoordelen en toe te passen.
- B2. Het vermogen om uit een feitencomplex de juridisch relevante feiten te selecteren.
- B3. Het vermogen een logische en juridisch consistente en correcte argumentatie op te bouwen en daarmee op heldere wijze schriftelijk en mondeling antwoorden te formuleren op positiefrechtelijke vragen. In de afstudeerrichting Juridische Bestuurskunde gaat het hierbij ook om bestuurswetenschappelijke vragen.
- B4. Het in hun onderlinge samenhang kunnen beoordelen van de positiefrechtelijke, rechtstheoretische, rechtshistorische, rechtseconomische en/of maatschappelijke aspecten van een vraagstuk en het daarover op academisch niveau kritisch, reflectief en evaluatief kunnen nadenken.
- B5. Het vermogen om onder begeleiding elementair juridisch onderzoek uit te voeren en hierover op gestructureerde wijze te rapporteren, met toepassing van relevante (disciplinaire) normen voor verantwoord onderzoek.
- B6. In de afstudeerrichting Juridische Bestuurskunde de vaardigheid om vraagstukken betreffende de inrichting en werking van de publieke sector te analyseren vanuit een onderling samenhangend juridisch en sociaalwetenschappelijk perspectief.
- B7. In de afstudeerrichting Juridische Bestuurskunde het vermogen kritisch, reflectief en evaluatief bestuurskundig onderzoek te verrichten ter ondersteuning van bestuurlijke inrichting en beleidsvorming.

C. Eindkwalificaties leervaardigheden

De eindkwalificaties van de bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid - en de daarin opgenomen afstudeerrichtingen - op het gebied van leervaardigheden van de afgestudeerde zijn:

- C1. Bewustheid van de voortdurende ontwikkeling van het recht en het vermogen om relevante juridische ontwikkelingen bij te houden en kennis te actualiseren.
- C2. Het vermogen beargumenteerd keuzes te maken ten aanzien van een vervolgstudie waarin een hoger niveau wordt gevraagd.

Narratief overzicht aansluiting programma op eindkwalificaties

In de onderstaande tabel is nog een korte toelichting gegeven hoe de eindkwalificaties zijn afgedekt in de opleiding.

	onderbouwing
A1	Negentien vakken dragen bij aan het behalen van deze eindkwalificatie. De volgende vakken dragen bij aan de specifiek benoemde onderdelen van de eindkwalificatie: - privaatrecht: Burgerlijk Recht 1, Burgerlijk Recht 2, Burgerlijk Recht 3, Burgerlijk Procesrecht; - strafrecht: Strafrecht 1, Strafrecht 2, Strafrecht 3 (strafprocesrecht); - bestuursrecht: Bestuursrecht: Inleiding, Bestuursrecht: Besluitvorming, Bestuursrecht: Rechtsbescherming; - staatsrecht: Staatsrecht 1, Staatsrecht 2, Staatsrecht 3. - Rechtsgeschiedenis
A2	Negen vakken dragen bij aan het behalen van de eindkwalificatie met betrekking tot het Europees en internationaal recht. In Burgerlijk Procesrecht en Strafrecht 3 worden ook internationale aspecten binnen het procesrecht behandeld. Dat neemt niet weg dat in andere vakken het internationale perspectief ook aan de orde kan komen. Bij de zes benoemde vakken is het internationale perspectief echter specifiek in de leerdoelen opgenomen. Dit betreft allereerst de vakken Europees Recht en Internationaal Publiekrecht. Daarnaast is er aandacht voor het internationale perspectief in de propedeuse in het vak Algemene Rechtswetenschap 2 en Staatsrecht 1. Ook in de vakken Staatsrecht 2, Staatsrecht 3, Strafrecht 3 en Arbeid en zekerheid worden andere rechtsstelsels bestudeerd en vergeleken met het Nederlands Recht.
A3	Zeventien vakken dragen bij aan het behalen van eindkwalificatie A3. Grondslagen en wordingsgeschiedenis komen in de propedeuse uitdrukkelijk aan de orde in de vakken Inleiding Rechtsfilosofie, Algemene Rechtswetenschap 1 en 2 en Rechtsgeschiedenis. In Juridische Onderzoeksvaardigheden 1 en 2 is ook aandacht voor juridische beroeps- en onderzoeksethiek.
A4	<i>Niet van toepassing binnen deze afstudeerrichting</i>
A5	<i>Niet van toepassing binnen deze afstudeerrichting</i>
A6	<i>Niet van toepassing binnen deze afstudeerrichting</i>
A7	<i>Niet van toepassing binnen deze afstudeerrichting</i>
B1	Het selecteren en beoordelen van literatuur en jurisprudentie komt nadrukkelijk aan de orde in Juridische Onderzoeksvaardigheden 1 en 2, de Studentenrechtbank en Algemene Rechtswetenschap 2 – ITJ. Bij veel andere vakken komt, ook tijdens de toetsing, het selecteren, beoordelen en toepassen van wetgeving en vaak ook jurisprudentie aan de orde. In totaal dragen achttien vakken expliciet bij aan het behalen van deze eindkwalificatie.
B2	Deze eindkwalificatie wordt (vooral) getoetst bij alle essaytentamens waarin casusvragen zijn opgenomen. In het bijbehorende werkgroeponderwijs wordt deze vaardigheid ook veelvuldig geoefend.

B3	Wat betreft de vaardigheden staat het logisch en juridisch consistent en correct beargumenteren centraal in de meeste vakken. Het mondeling argumenteren wordt slechts beperkt getoetst maar komt in ieder geval bij de Studentenrechtbank aan de orde. De nadruk in de opleiding ligt op de schriftelijke argumentatie. In het vak Juridische Argumentatie wordt gereflecteerd op wat juridische argumentatie inhoudt, en wordt de vraag gesteld of deze vaardigheid door een computer kan worden overgenomen.
B4	Bij negen vakken is er sprake van een breder, vaak meta-juridisch, perspectief dat in eindkwalificatie B4 tot uitdrukking is gebracht. Geschiedenis, rechtseconomie, filosofie en het sociaal-wetenschappelijk perspectief komen hierbij nadrukkelijk aan de orde. Dat neemt niet weg dat ook in veel andere vakken het recht kritisch en academisch wordt bestudeerd.
B5	Alhoewel de algemene juridische vaardigheden ook noodzakelijk zijn voor het kunnen doen van juridisch onderzoek, zien we drie vakken centraal staan bij het behalen van eindkwalificatie B5. Dit betreft Juridische Onderzoeksvaardigheden 1 en 2 en de Studentenrechtbank. In deze vakken moeten studenten papers schrijven waaraan het doen van juridisch onderzoek ten grondslag ligt.
B6	<i>Niet van toepassing binnen deze afstudeerrichting</i>
B7	<i>Niet van toepassing binnen deze afstudeerrichting</i>
C1	Bewustheid van de voortdurende ontwikkeling van het recht is iets dat in de hele opleiding aan de orde komt. Voor vier vakken die zijn gekoppeld aan het behalen van deze eindkwalificatie geldt dat er aandacht is voor vaardigheden voor het zelfstandig bijhouden van deze ontwikkeling. Dat zijn de onderzoeksvakken die ook onder B5 zijn genoemd plus het vak Algemene Rechtswetenschap 2 waarin ook raadplegen van digitale rechtsbronnen wordt getraind (in het onderdeel ITJ). Bij het vak Rechtsgeschiedenis komt het punt van de rechtsontwikkeling in de leerdoelen expliciet aan de orde.
C2	Deze eindkwalificatie is niet zozeer een kwalificatie die wordt getoetst maar waarmee studenten wel gedurende de opleiding worden geconfronteerd. Hierbij spelen twee vakken waarbij studenten een inhoudelijke keuze moeten maken voor een te bestuderen rechtsgebied een belangrijke rol. Rond Juridische Onderzoeksvaardigheden 1 en 2 zullen de studenten een keuze moeten overdenken voor welke afstudeerrichting ze kiezen binnen de bachelor. Bij de Studentenrechtbank kijken studenten al vooruit in welk hoofdgebied van het Nederlands Recht ze zich eventueel verder willen specialiseren.

De eindkwalificaties van de Bachelor Rechtsgeleerdheid – afstudeerrichting Nederlands Recht afgezet tegen de vakken van deze opleiding

Eindkwalificaties:		A			B					C	
A. kennis en inzicht B. toepassen, oordeelsvorming en communicatie C. leervaardigheden		het geldende nationale recht en de structuur ervan	het Europese Recht en de internationale rechtsorde	vertrouwdheid grondslagen, besef aard rechtsbeoefening	rechtsbronnen selecteren, beoordelen en toepassen	juridisch relevante feiten uit feitencomplex selecteren	antwoorden formuleren op juridische vragen	meta-juridische en maatschappelijke aspecten	juridisch onderzoek uitvoeren en rapporteren	rechtsvorming en juridische ontwikkelingen bijhouden	keuzes maken ten aanzien van vervolgstudie
EC	Vaknaam	A1	A2	A3	B1	B2	B3	B4	B5	C1	C2
10	Alg. Rechtswetenschap 1	x		x	x	x	x				
5	Rechtsgeschiedenis	x		x		x	x	x		x	
10	Alg. Rechtswetenschap 2	x	x	x	x	x	x			x	
5	Staatsrecht 1: de democratische rechtsstaat	x	x	x	x	x	x				
5	Bestuursrecht: Inleiding	x		x	x	x	x				
10	Burgerlijk Recht 1	x			x	x	x				
5	Jur. Onderzoeksvaardigheden 1			x	x		x		x	x	x
10	Strafrecht 1	x			x	x	x				
10	Bestuursrecht: Besluitvorming	x		x	x	x	x				
5	Strafrecht 2	x			x	x	x				
10	Burgerlijk Recht 2	x		x	x	x	x				
5	Romeins Recht	x		x		x	x	x			
5	Jur. Onderzoeksvaardigheden 2			x	x		x	x	x	x	x
5	Rechtseconomie							x			
5	Staatsrecht 2: Parlement en politiek	x	x	x			x	x			
5	Bestuursrecht: Rechtsbescherming	x			x	x	x				
10	Handelsrecht	x			x	x	x				
5	Burgerlijk Procesrecht	x	x	x	x	x	x				
5	Int. Publiekrecht		x	x	x	x	x				
5	Staatsrecht 3: Grondrechten	x	x		x	x	x	x		x	
5	Inl. Rechtsfilosofie			x				x			
	Inl. Rechtssociologie							x			
10	Recht van de Europese Unie		x	x	x	x	x			x	
10	Studentenrechtbank			x	x	x	x		x	x	x
10	Strafrecht 3	x	x	x	x	x	x				
5	Burgerlijk Recht 3	x	x	x	x	x	x				
5	Arbeid en zekerheid	x	x		x					x	

De eindkwalificaties (eindtermen) van de Bachelor Rechtsgeleerdheid – afstudeerrichting Nederlands Recht afgezet tegen de leerdoelen van de verschillende onderdelen van de opleiding

vaknaam	jr	bl	ec	college	toets	eindterm	leerdoelen vak (ocasysomschrijving 2025-2026)
Algemene Rechtswetenschap 1	1	1	10	7x4 hc; 6x4 wg 6x2 verdiepin gsuur	Verplichte aanwezigheid, opdrachten, tentamen (digitaal, essayvragen)	A1, A3 B1, B2, B3	Na afloop van ARW 1 heeft de student kennis van en inzicht in het privaatrecht en staatsrecht als onderdelen van een coherent, consistent en hiërarchisch systeem, onder te verdelen in materieel en formeel publiek- en privaatrecht. De student is in staat: • de juridische basisbegrippen te herkennen en beschrijven; • de juridische basisbegrippen te hanteren; • een casus te plaatsen in het juiste (deel)rechtsgebied en de relevante rechtsvraag te destilleren; • een privaatrechtelijke casus op te lossen op elementair wetenschappelijk niveau met behulp van een analyse van wetgeving en rechtspraak.
Rechts-geschiedenis	1	1	5	7x4 hc; 6x1 wg; 6x2 verdiepin gsuur	Verplichte aanwezigheid, Tentamen (Digitaal, Essayvragen)	A1, A3 B2, B3, B4 C1	De student kan: - de wordingsgeschiedenis van ons recht in grote lijnen kenschetsen. De student kan de invloed van het Romeinse recht, het natuurrecht, het gewoonterecht en het canonieke recht beschrijven op de ontwikkeling van het recht in Europa. - de relatie tussen staatsvorming en de totstandkoming van codificaties verklaren aan de hand van de Romeinse, Nederlandse, Duitse, Franse, Italiaanse en Europese geschiedenis. - aan de hand van voorbeelden uitleggen dat het recht niet statisch is, maar zich voortdurend ontwikkelt met de maatschappij. - uiteenzetten hoe in ons rechtssysteem rechtsvorming tot stand komt aan de hand van de begrippen codificatie en interpretatie. - uitleggen hoe fundamentele beginselen van ons staatsbestel zijn ontstaan, zoals de volkssoevereiniteit, het legaliteitsbeginsel en de scheiding der machten. De student kan eveneens vragen beantwoorden over de onderlinge samenhang en de toepassing van deze beginselen door de tijden heen en wat deze beginselen betekenen voor de structuur van het geldende nationale recht. - aan de hand van de historische ontwikkeling van ons rechtssysteem en de historische ontwikkeling van de Common Law uitleggen wat de kenmerkende verschillen zijn tussen beide rechtssystemen en hoe rechtsvorming tot stand komt in de landen die behoren tot de Common Law. - beschrijven hoe de Europese Unie en haar voorlopers tot stand zijn gekomen. De student kan eveneens de wordingsgeschiedenis van het Europees verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) uiteenzetten.
Algemene Rechtswetenschap 2	1	2	10	7x2 hc; 6x4 wg; 6x2 verdiepin gsuur	Tentamen (digitaal, essayvragen) Opdracht	A1, A2, A3 B1, B2, B3 C1	Na afloop van ARW 2 heeft de student kennis van en inzicht in alle grote rechtsgebieden (staatsrecht, privaatrecht, bestuursrecht, strafrecht en internationaal recht) als onderdelen van een coherent, consistent en hiërarchisch systeem onder te verdelen in materieel en formeel publiek- en privaatrecht. De student is in staat: • de juridische basisbegrippen te herkennen en beschrijven; • de juridische basisbegrippen te hanteren; • een casus te plaatsen in het juiste (deel)rechtsgebied en de relevante rechtsvraag te destilleren; • een publiekrechtelijke casus op te lossen op elementair wetenschappelijk niveau met behulp van een analyse van wetgeving en rechtspraak.
Algemene. Rechtswetenschap 2 - ITJ	1	2	0	7x2 practicum	Opdracht	B1 C1	Het practicum Informatie en Technologie voor Juristen (ITJ) heeft twee leerdoelen: Beheersing van de voor de juridische discipline relevante informatie- en communicatietechnologie. Het vermogen de voor de oplossing van een juridisch vraagstuk relevante wetgeving, jurisprudentie en literatuur te verzamelen, deze te beoordelen en toe te passen. Na afronding van dit vak kunt u demonstreren dat u over de vaardigheden beschikt om juridische informatie te zoeken en te verwerken.

vaknaam	jr	bl	ec	college	toets	eindterm	leerdoelen vak (ocasysomschrijving 2025-2026)
Staatsrecht 1: De democratische rechtsstaat	1	2	5	7x4 hc; 6x2 wg; 6x2 v&a	Tentamen (digitaal, essayvragen),	A1, A2, A3 B1, B2, B3	Na afloop van het vak Staatsrecht 1 kent de student de principes die ten grondslag liggen aan de staat, de hoofdlijnen van de Nederlandse staatsinrichting en de wijze waarop burgers in hun basale rechten worden beschermd. Tevens is inzicht verkregen in de wijze waarop het land wordt bestuurd, mede op decentraal niveau en dan met name de manier waarop de staatsfuncties wetgeving, bestuur en rechtspraak zich tot elkaar verhouden. De student heeft zich de kennis eigen gemaakt, is in staat deze te reproduceren en erop te kunnen reflecteren, en kan uit een gegeven feitencomplex de juridisch relevante feiten selecteren. Tot slot kan hij/zij/hen een logische en juridisch consistente en correcte argumentatie op te bouwen en daarmee op heldere wijze schriftelijk en mondeling antwoorden te formuleren op positiefrechtelijke vragen
Bestuursrecht: Inleiding	1	3	5	7x2 hc; 6x2 wg; 6x2 v&a	Tentamen (digitaal, essayvragen) Opdracht	A1, A3 B1, B2, B3	Na afronding van het vak Bestuursrecht: Inleiding, heeft u kennis van en inzicht in de uitgangspunten en de reikwijdte van het Nederlandse bestuursrecht en het belang, de systematiek en de structuur van de belangrijkste wet in het algemene bestuursrecht, de Algemene wet bestuursrecht (Awb). In het bijzonder geldt dat zowel het legaliteitsvereiste, het rechtmatigheidsbeginsel en de wijze waarop bestuursbevoegdheden worden toegekend en overgedragen als de centrale begrippen van het algemene bestuursrecht (bestuursorgaan, besluit en belanghebbende) en de belangrijkste voor de besluitvorming door bestuursorganen geldende rechtsnormen. Het vak draagt aldus bij aan uw kennis van en uw inzicht in de grondslagen van het recht en de eigen aard van het bestuursrecht. Daarnaast verwerft u vaardigheden voor het kunnen toepassen en kunnen beoordelen van concrete, bestuursrechtelijke vraagstukken van positiefrechtelijke aard.
Burgerlijk Recht 1	1	3	10	14x2 hc; 14x2 wg; 7x2 v&a	Opdracht, Tentamen (digitaal, essayvragen) Bonustoets	A1 B1, B2, B3	Het vak biedt een inleiding in het personen- & familierecht (inclusief erfrecht) en het vermogensrecht. Na afloop van dit vak • heeft de student inzicht in het systeem van het Nederlands vermogensrecht (en personen-, familie- en erfrecht). • kan de student een casus analyseren en onderscheiden welk leerstuk daar centraal staat. • kan de student (schriftelijk) uitleggen hoe een leerstuk 'werkt' en wat de knelpunten zijn bij toepassing daarvan. • kan de student de belangrijkste leerstukken toepassen in een eenvoudige casus. * kan de student antwoorden formuleren op juridische vragen.
Juridische Onderzoeks- vaardigheden 1	1	4	5	4x2 hc; 6x2 wg	Actieve deelname, Opdracht, tussentoets	A3 B1, B3, B5 C1, C2	Vaardigheden en attitude Na afloop van het practicum Juridische onderzoeksvaardigheden 1 kan de student: • De verschillende methoden van tussen klassiek juridisch onderzoek via een concreet onderzoeksproject in de praktijk brengen; • Relevante juridische bronnen verzamelen; • Relevante juridische bronnen toepassen; • Een gestructureerd (kritisch) betoog schrijven dat voldoet aan normen voor wetenschappelijke integriteit, dat is geschreven in aantrekkelijk en correct Nederlands en dat is opgesteld volgens de geldende academische (schrijf)conventies.
Strafrecht 1	1	4	10	6x4 hc; 6x4 wg	Opdracht, Tentamen (Digitaal, Essayvragen) Tussentoets (bonus)	A1 B1, B2, B3	In dit vak zal een aantal centrale leerstukken van materieel en formeel strafrecht worden behandeld. Het materiële strafrecht beschrijft welke gedragingen strafbaar zijn en bepaalt welke sancties kunnen worden opgelegd; het formele strafrecht is het procesrechtelijke deel van het strafrecht. Hoewel het strafrecht van oudsher in deze twee delen is opgesplitst, is een zinvolle bestudering van het ene deel alleen mogelijk als daarbij de centrale beginselen van het andere deel worden betrokken. Beide delen zullen dan ook min of meer geïntegreerd worden behandeld. Wat betreft de leerdoelen staan (basis)kennis van, en (basis)inzicht in de behandelde leerstukken voorop. Maar daarnaast dienen de studenten aan het eind van het traject te beschikken over bepaalde vaardigheden, zoals het toepassen van de theorie op de praktijk. Daartoe dienen ze op een gestructureerde wijze juridische vraagstukken te kunnen oplossen en op een heldere wijze te kunnen verwoorden en te beargumenteren hoe ze tot de oplossing zijn gekomen. In dat verband worden ze geacht in staat te zijn de vraagstelling of de casus te analyseren en uiteen te rafelen in juridisch relevante (sub)vragen, het daarop betrekking hebbende relevante recht te kunnen inventariseren en te selecteren, en de daarin besloten liggende criteria en voorwaarden toe te passen op de vraagstelling of de casus.
Bestuursrecht: Besluitvorming	2	1	10	6x4 hc; 6x4 wg	Tentamen (digitaal, essayvragen)	A1, A3 B1, B2, B3	Na afronding van het vak Bestuursrecht: Besluitvorming heeft u grondige kennis van en inzicht in het materiële bestuursrecht. U kent de grondslagen en systematiek van het bestuursrecht en u kunt de verschillende onderdelen van het materiële bestuursrecht in hun onderlinge samenhang beoordelen. U bent in staat om de bestuursrechtelijke regels aan de hand van een juridisch consistente en correcte argumentatie op een concrete casus toe te passen.

vaknaam	jr	bl	ec	college	toets	eindterm	leerdoelen vak (ocasysomschrijving 2025-2026)
Strafrecht 2	2	1	5	7x2 hc; 7x2 wg	Tentamen (digitaal, essayvragen)	A1 B1, B2, B3	Wat betreft de leerdoelen wordt een grondige kennis van en inzicht in de behandelde materieelrechtelijke leerstukken verondersteld. Bovenal dienen de studenten na het volgen van het vak te beschikken over de vaardigheid de theorie op de praktijk toe te passen. Daartoe dienen ze op een gestructureerde wijze juridische vraagstukken te kunnen oplossen en op een heldere wijze te kunnen verwoorden en te beargumenteren hoe ze tot de oplossing zijn gekomen. In dat verband worden ze geacht in staat te zijn de vraagstelling of de casus te analyseren en uiteen te rafelen in juridisch relevante (sub)vragen, het daarop betrekking hebbende relevante recht te kunnen inventariseren en te selecteren, en de daarin besloten liggende criteria en voorwaarden toe te passen op de vraagstelling of de casus. Na het volgen van dit vak: • beschikt de student over grondige kennis over belangrijke materieelrechtelijke leerstukken, waaronder opzet, strafuitsluitingsgronden, poging, daderschap en deelneming • is de student in staat strafrechtelijke leerstukken en jurisprudentie toe te passen op vragen van behoorlijke complexiteit met betrekking tot het materiële strafrecht.
Burgerlijk Recht 2	2	2	10	12x2 hc; 12x2 wg	Tentamen (digitaal, essayvragen), Opdracht Bonuspunten: opdrachten	A1, A3 B1, B2, B3	- De student kan rechtsvragen categoriseren naar de betreffende verbintenis- of goederenrechtelijke leerstukken. - De student kan samenvatten wat de voornaamste verbintenis- en goederenrechtelijke leerstukken zijn. - De student kan complexere casus op het gebied van het goederenrecht oplossen. - De student kan complexere casus op het gebied van het verbintenissenrecht oplossen. - De student kan de voorgeschreven jurisprudentie interpreteren. - De student kan de uit de voorgeschreven jurisprudentie voortvloeiende rechtsregels benoemen. - De student kan in een casus de (mogelijk) van toepassing zijnde rechtsregels uit de voorgeschreven jurisprudentie identificeren. - De student kan in een gegeven casus verdedigen of een bepaalde rechtsregel al dan niet van toepassing is.
Romeins Recht	2	2	5	7x4 hc; 7x2 wg	Tentamen (schriftelijk, essayvragen)	A1, A3 B2, B3, B4	Het vak Romeins Recht is gericht op het verwerven van kennis van en inzicht in de systematiek van het geldende nationale recht vanuit de Romeinsrechtelijke grondslagen van het Nederlandse privaatrecht. Daarnaast krijgt u meer zicht op de gemeenschappelijke basis van de moderne Europese privaatrechtsstelsels en raakt u vertrouwd met de rechtvergelijking op historische grondslag. Met de aangereikte kennis oefent u uw vermogen rechtshistorische aspecten van een vraagstuk te vergelijken en te beoordelen door er kritisch en evaluatief over na te denken. Middels mondeling en schriftelijk vragen wordt gedurende dit vak uw vermogen antwoorden te formuleren op juridische vragen getraind.
Juridische Onderzoeks- vaardigheden 2	2	3	5	4x2 hc; 6x2 practica	Tussentoets, Opdracht, Actieve Deelname	A3 B1, B3, B4, B5 C1, C2	Na afloop van het practicum Juridische onderzoeksvaardigheden 2 kan de student: • Het onderscheid tussen klassiek juridisch en meta-juridisch onderzoek, inclusief bijbehorende onderzoeksmethoden, via een concreet onderzoeksproject in de praktijk brengen; • Een onderzoeksvraag bij een maatschappelijk juridisch probleem formuleren; • Een onderzoeksplan voor juridisch onderzoek opstellen; • Relevante (meta-)juridische onderzoeksdata verzamelen; • Met behulp van deze (meta-)juridische onderzoeksdata (mogelijke) oplossingen aandragen voor het maatschappelijke juridisch probleem; • Een juridisch-academisch onderzoeksrapport schrijven in aantrekkelijk en correct Nederlands en volgens de geldende academische (schrijf)conventies.
Rechts- economie	2	3	5	7x4 hc; 7x2 wg	Tentamen (digitaal, essayvragen)	B4	Leerdoelen: na afloop van deze cursus kan de student • juridische vraagstukken ontleden met behulp van de kernbegrippen uit de rechtseconomie; • beredeneren welke prikkels specifieke rechtsregels uitoefenen op het gedrag van individuen en welke uitkomsten dit oplevert; • uitleggen hoe markten werken, wanneer overheidsregulering ervan nodig is en welke invloed die rechtsregels op markten hebben; • micro-economische basistechnieken toepassen.

vaknaam	jr	bl	ec	college	toets	eindterm	leerdoelen vak (ocasysomschrijving 2025-2026)
Staatsrecht 2: Parlement en politiek	2	3	5	7x2 hc; 7x2 wg	Tentamen (digitaal, essayvragen)	A1, A2, A3 B3, B4	Na het succesvol afronden van het vak Staatsrecht 2 is een student in staat uit te leggen op welke wijze het constitutionele recht verhoudingen tussen en bevoegdheden van publieke organisaties reguleert. In het verlengde hiervan is zij/hij in staat te beoordelen in hoeverre (actuele) ontwikkelingen binnen die organisaties verenigbaar zijn met het constitutionele recht. De student kan herkennen welke constitutionele vragen en antwoorden aan de orde kunnen zijn in maatschappelijke debatten. De student is in staat uit te leggen op welke wijze de internationale rechtsorde zich verhoudt tot en doorwerkt in de nationale rechtsorde. De student kan juridische vraagstukken op een gestructureerde manier oplossen en duidelijk beargumenteren hoe zij/hij tot de oplossing is gekomen. Hierbij kan de student de vraagstelling of casus analyseren en opdelen in juridisch relevante (sub)vragen. De student is in staat het relevante recht te identificeren en selecteren, en de daarin opgenomen criteria en voorwaarden toe te passen op de vraagstelling of casus. Ten slotte is de student in staat de constitutioneel relevante overeenkomsten en verschillen tussen diverse publieke organisaties te verklaren.
Bestuursrecht: Rechtsbescherming	2	4	5	6x2 hc; 6x2 wg	Tentamen (digitaal, essayvragen)	A1 B1, B2, B3	Na afronding van het vak Bestuursrecht: Rechtsbescherming, heeft u grondige kennis van en inzicht in het bestuursprocesrecht in ruime zin. Doel is het bijbrengen van theoretische (uitgangspunten, constitutionele grondslag, systeem en instrumenten) en praktische (functioneren voorprocedures, rechterlijke toetsing) kennis. U bent in staat om de regels uit het bestuursprocesrecht toe te passen op een concrete casus op het terrein van het bestuursrecht. Daarnaast kunt u een bezwaar-, beroep- of verzoekschrift schrijven dat voldoet aan procesrechtelijke vereisten. De kernthema's van Bestuursrecht: Rechtsbescherming vindt u in de vakomschrijving.
Handelsrecht	2	4	10	6x4 hc; 7x2 wg; 2x2 rc	Tentamen (digitaal, essayvragen)	A1 B1, B2, B3	Het verwerven van grondige kennis en inzicht in het geldende recht betreffende de juridische organisatie van privaatrechtelijke rechtspersonen en ondernemingen. Daarnaast het kunnen beoordelen van vraagstukken op het terrein van het ondernemingsrecht en daarover kritisch, reflectief en evaluatief kunnen nadenken. Het verwerven van kennis en inzicht in een bijzonder onderdeel van het handelsrecht, te weten het faillissementsrecht. Daarnaast het kunnen beoordelen van vraagstukken op dit terrein en daarover kritisch, reflectief en evaluatief kunnen nadenken. Het kunnen analyseren van de problemen in ondernemingsrechtelijke en faillissementsrechtelijke casus, het op een gestructureerde wijze kunnen oplossen van deze problemen en het op heldere wijze kunnen verwoorden en beargumenteren hoe ze tot de oplossing zijn gekomen.
Burgerlijk Procesrecht	3	1	5	14x2 hc	Tentamen (digitaal, essayvragen)	A1, A2, A3 B1, B2, B3	Na dit vak kan de student: 1. de algemene beginselen van het procesrecht op de gang van zaken bij civielrechtelijke geschilbeslechting toepassen in concrete casusposities; 2. de regels van het procesrecht in verschillende soorten procedures omtrent de (internationale) bevoegdheid van de Nederlandse rechter, de procesinleiding, het procesverloop, de bewijslastverdeling en de bewijslevering toepassen in concrete casusposities; 3. de regels van het procesrecht omtrent de wijze van totstandkoming van een rechterlijke uitspraak en het aanwenden van de gewone rechtsmiddelen van verzet en hoger beroep, toepassen in concrete casusposities; 4. de maatregelen tot bewaring van recht, alsmede de regels omtrent de tenuitvoerlegging van executoriale titels toepassen in concrete casusposities.

vaknaam	jr	bl	ec	college	toets	eindterm	leerdoelen vak (ocasysomschrijving 2025-2026)
Internationaal Publiekrecht	3	1	5	14x2 hc 1x2 Q&A online	Tentamen (digitaal, essayvragen)	A2, A3 B1, B2, B3	Dit vak geeft een algemene, brede introductie in het internationaal publiekrecht. Het doel is studenten inzicht te geven in de belangrijkste leerstukken van het internationale recht en de wisselwerking met het nationale recht te laten zien. Het vak richt zich op het ontwikkelen van inzicht in de systematiek van het internationale recht en kennis van de belangrijkste mechanismen in het internationale recht. Enkele materiële rechtsgebieden (mede afhankelijk van de actualiteit) zullen nader uitgewerkt worden ter illustratie van de algemene leerstukken. Een belangrijk leerdoel is te laten zien hoe het internationale recht zich ontwikkelt als een reactie op de toenemende internationalisering en globalisering en als zelfstandig rechtsgebied van toenemend belang is voor de Nederlandse en Europese rechtspraktijk. Een specifiek doel is studenten inzicht te geven in het eigen karakter van het internationaal recht. Vanwege de snelle internationale ontwikkelingen zijn, anders dan in het nationale recht, de grenzen en de inhoud van het recht minder duidelijk. Dit vereist een andere, meer argumentatieve benadering van het recht. Na de succesvolle afronding van dit vak zal een student: • de systematiek en kernbegrippen van het internationaal recht kennen; • kennis hebben van de belangrijkste regels van het internationaal recht op in het vak behandelde deelgebieden; • vragen van internationaal recht kunnen herkennen in een casus; • deze vragen op hoofdlijnen kunnen beantwoorden; • begrijpen wat de verhouding is tussen nationaal recht en internationaal recht en de Nederlandse regels betreffende die verhouding kennen; • inzicht hebben in het specifieke karakter en de dynamiek van het internationaal recht als ontwikkelend rechtssysteem.
Staatsrecht 3: Grondrechten	3	1	5	7x2 hc; 6x2 wg	Tentamen (digitaal, essayvragen)	A1, A2 B1, B2, B3, B4 C1	Na afloop van dit vak kan een student: • de grondrechtelijke aspecten in complexere juridische casus herkennen en op juiste wijze in de oplossing betrekken; • uitleggen hoe de rechtsbescherming via nationale grondrechten en de rechtsbescherming via internationale grondrechten zich tot elkaar verhouden en hoe zij elkaar kunnen versterken; • beredeneren welke rol grondrechten spelen bij maatschappelijke vraagstukken in een moderne democratische rechtsstaat, en hoe een beroep daarop zich verhoudt tot het democratische besluitvormingsproces; • de toegenomen betekenis van grondrechten op diverse rechtsgebieden herkennen en in een concrete casus duiden, en daarover in een eenvoudig wetenschappelijk debat een beredeneerde positie innemen.
Inleiding Rechtsfilosofie	3	2	5	7x2 hc; 7x2 wg	Opdracht, tentamen (schriftelijk, essayvragen)	A3 B4	• Kennis hebben van verschillende mogelijke concepten van 'recht' • Kritisch leren nadenken over de verhouding tussen recht, moraal en politiek • Herkennen van assumpties die ten grondslag liggen aan normatieve posities • Toepassen van abstracte theorieën op concrete juridische en politieke kwesties
Inleiding Rechtssociologi e	3	2	5	7x2 hc; 7x2 wg	Tentamen (digitaal, essayvragen)	B4	[Kennis en inzicht] Nadat u dit vak heeft afgerond bent u vertrouwd met enkele basisprincipes en onderzoeksmethoden uit de rechtssociologie. Daarbij komen o.a. de volgende vragen aan de orde: - Wanneer verandert een ruzie in een rechtszaak? - Wat gebeurt er in de rechtszaal? - Wat zijn de effecten van een vonnis? - Hoe denkt de samenleving over rechtspraak? - En hoe kunnen deze vragen op een empirisch-juridische manier worden onderzocht? [Vaardigheden en attitude] Nadat u dit vak heeft afgerond kunt u de uitkomsten van (eenvoudig) empirisch-juridisch onderzoek zelfstandig en kritisch beoordelen, en bent u in staat om enkele uitkomsten van rechtssociologisch onderzoek toe te passen in een eenvoudige juridische casus. Daarnaast heeft u uw schrijfvaardigheid ontwikkeld door middel van het schrijven van enkele opdrachten

vaknaam	jr	bl	ec	college	toets	eindterm	leerdoelen vak (ocasysomschrijving 2025-2026)
Recht van de Europese Unie	3	2	10	12x2 hc; 6x2 wg; 7x2 v&a	Tentamen (schriftelijk, essayvragen), Tussentoets	A2, A3 B1, B2, B3 C1	Na succesvolle afronding van het vak Recht van de Europese Unie heeft de student grondige kennis van: - De kernbeginselen en eigenschappen van de Europese rechtsorde - De kernaspecten van het Europese internemarktrecht - De kernaspecten van Unieburgerschap - De beginselen van het Europees mededingingsrecht - Europese besluitvorming en bevoegdheidsuitoefening - Rechtsbescherming tegen handelingen van de Europese instellingen - De doorwerking van het EU-recht in de nationale rechtsordes - De handhaving van het EU-recht, op EU-niveau en op nationaal niveau Na succesvolle afronding van het vak Recht van de Europese Unie heeft de student inzicht in het eigen karakter van het Europees recht en is in staat om de regels van het EU-recht ten aanzien van bovenstaande onderwerpen te vinden, toe te passen en kritisch te analyseren.
Studenten-rechtbank	3	2, 3, 4	10	Variabel, hg, praktisch vak	Presentatie	A3 B1, B2, B3, B5 C1, C2	Na afronding van dit vak, is een student in staat: a) naar aanleiding van een juridische casus: - een schrijfplan voor juridisch onderzoek op te stellen; - de relevante rechtsvraag uit de casus te distilleren; - onderbouwd uiteen te zetten aan de hand van welke onderzoeksmethoden zij de rechtsvraag beantwoorden; b) juridisch onderzoek te verrichten om de relevante rechtsvraag uit de casus te kunnen beantwoorden, waarbij de student: - relevante juridische onderzoeksdata verzamelt; - deze data beoordeelt; - deze data toepast, dat wil zeggen aan de hand daarvan de rechtsvraag beantwoordt; - naar deze data verwijst volgens de wetenschappelijke conventies; - een juridische wetenschappelijke geabstraheerde casusoplossing opstelt in correct en aantrekkelijk Nederlands; c) peer feedback te geven op het onderzoek van een medestudent, waarbij de student er blijk van geeft op een vriendelijke en constructieve wijze, onderbouwd, helder, precies geformuleerd, grondig en kritisch, gericht op verbeterpunten én complimenten, feedback te kunnen geven op de (juridische) inhoud van een juridisch onderzoek van een ander; d) een processtuk op te stellen; e) de standpunten uit het processtuk mondeling te kunnen presenteren, waarbij de student laat zien de mondelinge vaardigheden die de student bij de communicatietrainingen van dit vak verder ontwikkelt – waaronder effectief stemgebruik, een correcte en ondersteunende lichaamshouding en het spreken met overtuigingskracht – te beheersen. Het overkoepelende doel van dit vak is dat een student na afloop beschikt over vaardigheden waarmee de student zelf opgedane juridische kennis zowel mondeling als schriftelijk op heldere wijze weet over te brengen.
Strafrecht 3	3	3	10	14x2 hc; 7x2 wg	Tentamen (schriftelijk, essayvragen)	A1 A2, A3 B1, B2, B3	Kennis, inzicht, attitude en vaardigheden. In aansluiting op het vak Strafrecht 1 wordt de studie van het strafprocesrecht voortgezet. Aan het eind van de cursus worden de studenten geacht niet alleen grondige kennis en inzicht te hebben verworven in de systematiek van het strafprocesrecht en in de belangrijkste strafprocesrechtelijke leerstukken en thema's met betrekking tot het strafrechtelijke onderzoek in eerste aanleg, maar worden ze tevens geacht de verworven kennis en het verworven inzicht te kunnen toepassen. Zij dienen daartoe (theoretische) vragen over relevante en actuele strafprocesrechtelijke onderwerpen en thema's te kunnen beantwoorden en daarbij blijk te geven van hun inzicht in de systematiek van het strafprocesrecht (dwarsverbanden, fundamentele beginselen, etc.). Daarnaast dienen zij juridische kwesties en problemen (in de vorm van casus) op een gestructureerde wijze te kunnen oplossen. Naast grondige kennis en inzicht vormen dus ook het ontwikkelen van een juiste attitude (creativiteit, nauwgezetheid) en het ontwikkelen van relevante vaardigheden (structuur aanbrengen in het oplossen van juridische problemen bij het toepassen van de theorie op de praktijk) belangrijke doelstellingen.

vaknaam	jr	bl	ec	college	toets	eindterm	leerdoelen vak (ocasysomschrijving 2025-2026)
Burgerlijk Recht 3	3	4	5	12x2 hc 6x2 v&a	Tentamen (digitaal, essayvragen)	A1, A2, A3 B1, B2, B3	- De student heeft de kennis van de grondslagen van de buitencontractuele aansprakelijkheid gecombineerd op bachelorniveau en is in staat om deze grondslagen te herkennen en te beschrijven. - De student heeft de kennis van kernleerstukken van het schadevergoedingsrecht gecombineerd op bachelorniveau en is in staat om deze leerstukken te herkennen en te beschrijven. - De student kan rechtsvragen categoriseren naar de betreffende grondslagen en leerstukken. - De student verwerft op 'bachelors-niveau' inzicht in de doorwerking van Europees en internationaal recht op het aansprakelijkheidsrecht. - De student kan de nationale en uit Europees en internationaal afkomstige regels inzake aansprakelijkheid en schadevergoeding in een concrete casus identificeren en toepassen. - De student kan de voorgeschreven jurisprudentie interpreteren en de uit de voorgeschreven jurisprudentie voortvloeiende rechtsregels in een concrete casus identificeren en toepassen. - De student kan in de oplossing van een concrete casus beargumenteren of een bepaalde rechtsregel al dan niet van toepassing is. - De student kan de oplossing van een concrete casus op het terrein van aansprakelijkheid en schadevergoeding logisch en juridisch consistent opbouwen, in correct Nederlands. - De student kan de ontwikkeling van leerstukken in het goederenrecht en verbintenissenrecht begrijpen. - De student kan vraagstukken op gestructureerde wijze oplossen en beargumenteren op welke wijze hij tot een antwoord komt.
Arbeid en zekerheid	3	4	5	13x2 hc	Tentamen (digitaal, meerkeuze)	A1, A2 B1 C1	Na afronding van het vak heeft u grondige kennis en inzicht verworven in: • de belangrijkste leerstukken uit het Nederlandse arbeidsrecht en socialezekerheidsrecht • de samenhang tussen het arbeidsrecht en socialezekerheidsrecht • het internationale en Europese sociaal recht. U bent in staat de verworven kennis toe te passen op sociaalrechtelijke vraagstukken.

Narratief overzicht toetsing en feedback

Het eerste jaar van de opleiding staat hoofdzakelijk in het kader van onthouden en toepassen van basiskennis over het recht op eenvoudige casus. In deze fase wordt daarom in het (werkgroep)onderwijs veel met opdrachten geoefend met het toepassen van het recht in casusposities. De opdrachten zijn ook bedoeld om de zelfstudie te stimuleren. Bij het bestuderen van het recht is zelfstudie onmisbaar en een kleine stimulans via bonusopdrachten kan studenten helpen hier vanaf de start van de opleiding voldoende tijd aan te besteden. Hierdoor gaat de stof meer leven en neemt ook de intrinsieke motivatie tot studeren toe. In de vakken Algemene Rechtswetenschappen 1 en 2 wordt gewerkt met een wekelijkse voortgangstoets waarin gekeken wordt of de studenten de stof in die week voldoende beheersen. Bij lage gemiddelde scores op bepaalde onderwerpen uit de wekelijkse toets, kan in het hoorcollege extra aandacht aan dit onderwerp worden geschonken. In de Vaste Commissie voor de Propedeuse hebben de studenten aangegeven dat ze deze 'schoolse aanpak' in het begin van de opleiding waarderen.

In het tweede semester van de propedeuse wordt niet meer met wekelijkse voortgangstoetsen gewerkt maar met bonusopdrachten in het werkgroeponderwijs. De deelname hieraan is vrijblijvend maar in de praktijk maken veel studenten er gebruik van. Bonuspunten maken nooit meer dan 10% van het eindcijfer uit omdat de faculteit veel waarde hecht aan een integrale toetsing van de volledige stof. De oefenvragen uit het werkgroeponderwijs en voorbeeldtentamens bereiden de studenten voor op het gevraagde niveau. In volgende jaren van de opleiding wordt de kennis verder uitgebreid en verdiept, waarbij het toepassen en analyseren van het recht meer nadruk krijgt. In het begin van de opleiding maakt ook reproductie deel uit van de toetsing maar al vrij snel gaat het vooral om het toepassen van de stof in casusposities waarbij ook inzicht in het vakgebied moet worden getoond. De studenten leren daarbij dat de kritische reflectie op het recht van groot belang is. Aan het eind van de bachelor wordt de kennis niet alleen verder verdiept en uitgewerkt in meer specialistische onderwerpen, maar krijgen het analyseren en het evalueren van de leerstof meer ruimte.

In de tentaminering speelt de analyse van casusposities vrijwel altijd een grote rol en worden in de loop van de studie de casusposities juridisch complexer. Hierin worden casus voorgelegd waarin kennis- en inzichtvragen worden gesteld. Hierdoor vindt de toetsing op een hoog cognitief niveau plaats waarbij het streven is om in de loop van de opleiding de toetssituatie in toenemende mate te laten lijken op de praktijksituatie van een jurist. De tentamens worden afgenomen in de eerste en tweede week na afloop van de collegeperiode van zeven weken. De hertentamens zijn gepland aan het einde van het volgende blok. Studenten volgen in de regel twee vakken tegelijkertijd. Er is voor deze inrichting van het onderwijs en toetsing gekozen om uitstelgedrag zo veel mogelijk te ontmoedigen.

In de vakken in de onderzoeksvaardighedenlijn moeten vooral stukken worden geschreven die tijdens het practicum worden beoordeeld. In werkstukken, zoals bij het vak Juridische Onderzoeksvaardigheden 2 en de Studentenrechtbank, werken de studenten niet alleen aan het analyseren en evalueren van de leerstof, maar bereiken ze ook het denkniveau van het creëren door de gevraagde inbreng van nieuwe, eigen ideeën over de behandelde vraagstukken van het recht.

Toetsing en feedback in de afstudeerrichting Nederlands Recht van de bachelor Rechtsgeleerdheid

<i>vaknaam</i>	<i>EC</i>	<i>toets</i>	<i>eindterm</i>	<i>Toelichting toetsvorm</i>
Algemene Rechtswetenschap 1	10	Verplichte aanwezigheid, opdrachten, tentamen (digitaal, essayvragen)	A1, A3 B1, B2, B3	Het onderwijs bestaat uit hoorcolleges en werkcolleges. De werkcolleges omvatten twee onderdelen: Rechtsvorming (deel 1) en Rechtsvinding (deel 2). De verplichte aanwezigheid bij deze beide onderdelen zijn noodzakelijk om de leerdoelen van dit vak te behalen.
Rechtsgeschiedenis	5	Verplichte aanwezigheid, Tentamen (Digitaal, Essayvragen)	A1, A3 B2, B3, B4 C1	Bonus: Studenten die een voldoende hebben behaald op de tussentoets. Het onderwijs bestaat uit hoorcolleges en werkgroepen. Gedurende het vak oefenen de studenten het vermogen om op heldere wijze mondeling en schriftelijk antwoorden te formuleren op juridische vragen door rechtshistorische aspecten van een vraagstuk te beoordelen en er kritisch op te reflecteren. Studenten vormen zich gedurende de collegeweken een beeld van waar ze staan in het leerproces door actief deel te nemen aan de werkgroepen, door de wekelijkse quizen in de elektronische leeromgeving en door de tussentoets, die wordt afgenomen nadat de helft van de hoorcolleges is gegeven. Studenten kunnen een bonus halen door een voldoende te halen op de tussentoets. Let op: Aanwezigheid en actieve deelname aan de werkgroepen is vereist. Studenten moeten minstens vier van de zes werkcolleges van hun eigen werkgroep voorbereid bijwonen. Onvoldoende aanwezigheid bij de werkcolleges leidt ertoe dat een student geen tentamencijfer krijgt toegekend voor zowel de eerste als de tweede kans.
Algemene Rechtswetenschap 2	10	Tentamen (digitaal, essayvragen) Opdracht	A1, A2, A3 B1, B2, B3 C1	Bonus: Studenten die een voldoende hebben behaald op de tussentoets en minstens vier van de zes werkcolleges van hun eigen werkgroep Rechtsvorming en Rechtsvinding voorbereid hebben bijgewoond
Algemene Rechtswetenschap 2 - ITJ	0	Opdracht	B1 C1	Als jurist is het belangrijk dat u vaardig bent in het vinden van juridische bronnen, het beoordelen van deze bronnen op betrouwbaarheid en het correct verwijzen naar deze bronnen. Tijdens het practicum ARW2-ITJ krijgt u een overzicht van de voor juristen relevante zoekmachines en wordt u getraind in het gebruik ervan. Er wordt aandacht besteed aan het zoeken van relevante juridische informatie met behulp van zowel openbare als niet-openbare juridische zoekmachines aan de hand van casusposities. Training en toetsing van de vaardigheden vindt plaats gedurende de practicumbijeenkomsten.

<i>vaknaam</i>	<i>EC</i>	<i>toets</i>	<i>eindterm</i>	<i>Toelichting toetsvorm</i>
Staatsrecht 1: de democratische rechtsstaat	5	Tentamen (digitaal, essayvragen),	A1, A2, A3 B1, B2, B3	
Bestuursrecht: Inleiding	5	Tentamen (digitaal, essayvragen)	A1, A3 B1, B2, B3	De hoorcolleges bieden een algemene inleiding op de onderwerpen. Studenten kunnen zich gedurende de collegeweken een beeld vormen waar ze staan in het leerproces door deelname aan het werkgroeponderwijs en het online college. Het werkgroeponderwijs is interactief ingericht (discussie, polls, think-pair-share). Tijdens de werkgroep worden opdrachten behandeld die vooraf voorbereid moeten worden en daarnaast oefenen we gericht met cases op het beantwoorden van essay tentamenvragen. Tijdens het online college is er gelegenheid tot het stellen van vragen.
Burgerlijk Recht 1	10	Opdracht, Tentamen (digitaal, essayvragen) Bonustoets	A1 B1, B2, B3	Op de hoorcolleges wordt de theorie uiteengezet en worden de grote lijnen geschetst. Op de werkgroepen wordt met de theorie geoefend door middel van behandelvragen die vooraf voorbereid moeten worden. Studenten die door DOS zijn toegelaten tot de bonusregeling kunnen bij dit vak bonuspunten verdienen. Raadpleeg de Brightspace pagina van dit vak voor nadere informatie en zie ook de Bonusregeling Propedeuse voor de toelatingseisen voor de facultaire bonusregeling.

<i>vaknaam</i>	<i>EC</i>	<i>toets</i>	<i>eindterm</i>	<i>Toelichting toetsvorm</i>
Juridische Onderzoeksvaardigheden 1	5	Actieve deelname, Opdracht, Tussentoets	A3 B1, B3, B5 C1, C2	Het vak Juridische Onderzoeksvaardigheden 1 richt zich op klassiek juridisch onderzoek en klassiek juridische onderzoeksmethoden. Voor het vak Juridische Onderzoeksvaardigheden 1 komen studenten in groepen van ongeveer vijftien personen bijeen om een kritisch commentaar te leren schrijven bij een rechterlijke uitspraak (een annotatie). Ter voorbereiding hierop maken zij een deelopdracht en dienen zij met succes deel te nemen aan een online thuistoets: de bibliotheektoets. Op elke schrijfopdracht krijgen studenten duidelijke schriftelijke en mondelinge feedback die zij dienen te verwerken in een verbeterde versie. Naast de werkcolleges zijn er tevens hoorcolleges waarin de volgende onderwerpen aan bod komen: - De opdrachten; - (Klassiek) juridisch onderzoek en bijbehorende onderzoeksmethoden; - Het juridisch onderzoek dat aan de rechtenfaculteit plaatsvindt; - Argumentatieleer en logica; - Juridische onderzoeks- en schrijfconventies; - Onderzoeksethiek. De rechterlijke uitspraak voor de eindopdracht houdt verband met het juridische onderzoek dat aan de Faculteit Rechtsgeleerdheid wordt gedaan en ziet op een kwestie uit het privaatrecht, strafrecht, bestuursrecht, staatsrecht, ondernemingsrecht, arbeidsrecht, notarieel recht, belastingrecht, IT-recht, Europees recht, internationaal recht of uit de bestuurskunde. Studenten schrijven zich in voor een werkgroep die aansluit bij de beoogde afstudeerrichting, waarbij geldt 'vol is vol'. Elke werkgroep kent daarbij een eigen onderwerp dat centraal staat. Wisselen van werkgroep of het eenmalig bijwonen van een andere werkgroep is niet mogelijk.

<i>vaknaam</i>	<i>EC</i>	<i>toets</i>	<i>eindterm</i>	<i>Toelichting toetsvorm</i>
Strafrecht 1	10	Opdracht, Tentamen (Digitaal, Essayvragen) Tussentoets (bonus)	A1 B1, B2, B3	De structuur van dit vak maakt het voor studenten mogelijk zich gedurende de collegeweken een beeld te vormen waar ze staan in het leerproces: zo is er vooral tijdens de werkgroepen maar ook in de hoorcolleges de gelegenheid om moeilijke casus te bespreken en vragen te stellen. Om dit te ondersteunen presenteren de docenten zowel in de hoorcolleges als in de werkgroepen een aantal (niet door de studenten voorbereide) casusposities die betrekking hebben op de stof van dat college en vragen zij de studenten om hun zienswijze op die casus. Daarnaast kent het vak halverwege het aantal weken een tussentijdse bonustoets in de vorm van een dertigtal juist/onjuist-vragen, waarmee de studenten het niveau van de tot dan toe door hen opgedane kennis kunnen testen, en zo hun individuele ontwikkeling gedurende het verloop van het vak kunnen monitoren. Daarnaast wordt de studenten gedurende de laatste collegeweken een aantal oefententamens ter beschikking gesteld, zodat zij toegang hebben tot nog meer oefenmateriaal. Een deel van dit oefenmateriaal voor het tentamen wordt in een van de laatste hoorcolleges integraal met de studenten doorgenomen. Ten slotte wordt het laatste hoorcollege ingericht als een responsiecollege, waar de studenten gedurende twee uur de gelegenheid wordt gegeven om vragen te stellen over alle in het kader van het vak behandelde leerstof. Dit alles stelt de studenten in staat om vanaf een vroeg stadium gedurende het hele verloop van het vak in te schatten in hoeverre zij de betreffende stof beheersen.
Bestuursrecht: Besluitvorming	10	Tentamen (digitaal, essayvragen)	A1, A3 B1, B2, B3	De hoorcolleges bieden een algemene inleiding op de onderwerpen. Studenten kunnen zich gedurende de collegeweken een beeld vormen waar ze staan in het leerproces door deelname aan het werkgroeponderwijs. Het werkgroeponderwijs is interactief ingericht (discussie, polls, think-pair-share). Tijdens de werkgroep worden opdrachten behandeld die vooraf voorbereid moeten worden en daarnaast oefenen we gericht met cases op het beantwoorden van essay tentamenvragen.
Strafrecht 2	5	Tentamen (digitaal, essayvragen)	A1 B1, B2, B3	Het belangrijkste doel van de colleges is het uitleggen van complexe aspecten van de te bestuderen stof en jurisprudentie. Het belangrijkste doel van de werkgroepen is studenten te leren strafrechtelijke leerstukken en jurisprudentie toe te passen op juridische problemen. Studenten dienen opdrachten voor te bereiden vóór de werkgroep. Deze opdrachten vertonen grote gelijkenis met vragen die tijdens het tentamen kunnen worden gesteld. Tijdens de werkgroep geeft de docent feedback op de antwoorden die door studenten met de klas worden gedeeld en bespreekt de docent de standaardantwoorden. De standaardantwoorden worden na afloop van de week op Brightspace gepubliceerd. De werkgroepen zijn essentieel in verband met de voorbereiding op het tentamen. Studenten die verstek laten gaan tijdens de werkgroep zullen in de regel niet in staat zijn het tentamen met goed gevolg af te leggen.

<i>vaknaam</i>	<i>EC</i>	<i>toets</i>	<i>eindterm</i>	<i>Toelichting toetsvorm</i>
Burgerlijk Recht 2	10	Tentamen (digitaal, essayvragen), Opdracht Bonuspunten: opdrachten	A1, A3 B1, B2, B3,	Het vak zal worden gedoceerd aan de hand van hoorcolleges en werkgroepen. Op de werkgroepen wordt de stof behandeld aan de hand van opdrachten. Het is mogelijk om door het individueel voldoen aan specifieke opdrachten en actieve deelname aan de werkgroepen in aanmerking te komen voor een halve bonuspunt bij het tentamen. Raadpleeg Studentportal voor nadere informatie.
Romeins recht	5	Tentamen (digitaal, essayvragen), Opdracht	A1, A3 B1, B2, B3	Het onderwijs wordt gegeven in de vorm van hoorcolleges en werkgroepen. De leerstof wordt behandeld op zowel de hoorcolleges als op de werkgroepen. Op de werkgroepen wordt de leerstof geoefend aan de hand van vragen. Bij voldoende participatie aan de werkgroepen en het voorbereiden en bespreken van een bonus-tekst is het mogelijk een bonus op het tentamen te krijgen.
Juridische Onderzoeksvaardigheden 2	5	Tussentoets, Opdracht, Actieve Deelname	A3 B1, B3, B4, B5 C1, C2	Het vak Juridische Onderzoeksvaardigheden 2 richt zich op meta-juridisch onderzoek en meta-juridische onderzoeksmethoden. Het vak sluit aan bij het vak Juridische Onderzoeksvaardigheden 1, dat zich richt op klassiek juridisch onderzoek en onderzoeksmethoden. Tijdens de werkcolleges komen studenten in groepen van ongeveer vijftien studenten bijeen om onder begeleiding van een ervaren onderzoeker een paper te schrijven over een maatschappelijk en wetenschappelijk relevant probleem. Om hier naartoe te werken dienen studenten eveneens een aantal deelopdrachten te maken waar zij duidelijke schriftelijke en mondelinge feedback op krijgen. De feedback van de docent dient vervolgens verwerkt te worden in de opdrachten. Het te schrijven paper staat in relatie tot het juridisch onderzoek dat aan de rechtenfaculteit is of wordt gedaan en is van privaatrechtelijke, strafrechtelijke, bestuursrechtelijke, notarieelrechtelijke, belastingrechtelijke of energierechtelijke aard. Studenten kunnen zich inschrijven voor de werkcolleges die aansluiten bij hun beoogde afstudeerrichting, waarbij geldt 'vol is vol'. Wisselen van werkgroep of het eenmalig bijwonen van een andere werkgroep is niet mogelijk.
Rechtseconomie	5	Tentamen (digitaal, essayvragen)	B4	
Staatsrecht 2: Parlement en politiek	5	Tentamen (digitaal, essayvragen)	A1, A2, A3 B3, B4	De hoorcolleges zijn bedoeld om de thema's te introduceren en te voorzien van een context. In de werkcolleges worden studenten uitgenodigd om aan de hand van literatuur en jurisprudentie de aangedragen kennis en inzichten te verwerken en toe te passen.

<i>vaknaam</i>	<i>EC</i>	<i>toets</i>	<i>eindterm</i>	<i>Toelichting toetsvorm</i>
Bestuursrecht: Rechtsbescherming	5	Tentamen (digitaal, essayvragen)	A1 B1, B2, B3	De hoorcolleges bieden een algemene inleiding op de onderwerpen. Studenten kunnen zich gedurende de collegeweken een beeld vormen waar ze staan in het leerproces door deelname aan het werkgroeponderwijs, het maken van één schriftelijke bonusopdracht en het oefenen met oude tentamens die beschikbaar worden gesteld via Brightspace.nl. Het werkgroeponderwijs wordt in kleinere klaslokalen aangeboden en interactief ingericht (discussie, polls, think-pair-share). Tijdens de werkgroepen worden opdrachten behandeld die vooraf voorbereid moeten worden. Daarnaast krijgen de studenten tijdens de werkgroepen verrassingsvragen aangeboden, waarmee zij kunnen toetsen of ze de stof al in voldoende mate beheersen.
Handelsrecht	10	Tentamen (digitaal, essayvragen)	A1 B1, B2, B3	Studenten dienen problemen in ondernemingsrechtelijke en faillissementsrechtelijke casus op te lossen. Zij dienen op gestructureerde wijze te motiveren hoe zij tot de antwoorden zijn gekomen. Tijdens de hoorcolleges worden ondernemingsrechtelijke en faillissementsrechtelijke vraagstukken uitgediept. Hierop wordt voortgebouwd in de werkgroepcolleges; daarin worden casus en worden oude tentamenvragen behandeld. Voor de studenten bestaat gelegenheid tot het stellen van vragen. In de laatste week wordt een responsiecollege verzorgd waarin voor de studenten eveneens gelegenheid bestaat tot het stellen van vragen.
Burgerlijk Procesrecht	5	Tentamen (digitaal, essayvragen)	A1, A2, A3 B1, B2, B3	Het vak Burgerlijk Procesrecht wordt louter in de vorm van – al dan niet digitale – hoorcolleges aangeboden. Voor aanvang van de collegecycle wordt op Brightspace een opgave verstrekt van de te bestuderen stof. De voor elk college opgegeven stof en arresten of beschikkingen dienen vooraf daadwerkelijk te zijn bestudeerd, zodat tijdens de hoorcolleges aan andere relevante facetten van de aan de orde zijnde stof aandacht kan worden besteed. Mogelijk worden de colleges gegeven aan de hand van Powerpointpresentaties, waarbij het geenszins zo is dat alle in een presentatie opgenomen slides ook daadwerkelijk aan de orde komen. Aan de hand van een bestaand procesdossier wordt getracht inzicht te geven in de praktijk van het procederen. Na afloop van de onderwijsperiode wordt een tentamen met essayvragen afgenomen.
Internationaal Publiekrecht	5	Tentamen (digitaal, essayvragen)	A2, A3 B1, B2, B3	
Staatsrecht 3: Grondrechten	5	Tentamen (digitaal, essayvragen)	A1, A2 B1, B2, B3, B4 C1	Aanwezigheid bij en actieve deelname aan de werkgroepen is vereist voor toegang tot het tentamen. Studenten moeten minstens 4 van de 6 werkgroepbijeenkomsten van hun eigen werkgroep voorbereid bijwonen

<i>vaknaam</i>	<i>EC</i>	<i>toets</i>	<i>eindterm</i>	<i>Toelichting toetsvorm</i>
Inleiding Rechtsfilosofie	5	Opdracht, tentamen (schriftelijk, essayvragen)	A3, B4	Bonuspunten in de vorm van opdrachten. Voor diegene die bonusopdrachten doen, aanwezigheid van de werkgroepen verplicht.
Inleiding Rechtssociologie	5	Tentamen (digitaal, essayvragen)	B4	Werkwijze: In het HOORCOLLEGE wordt een onderwerp uit de literatuur geïntroduceerd. In het interactief WERKCOLLEGE staat een actueel empirisch-juridisch onderzoek centraal. Hierbij worden de inzichten uit de literatuur op een actieve manier toegepast en worden enkele opdrachten besproken.
Recht van de Europese Unie	10	Tentamen (schriftelijk, essayvragen), Tussentoets	A2, A3 B1, B2, B3 C1	1 schriftelijk tentamen (essayvragen) en 2 digitale tussentijdse toetsen (meerkeuzevragen)
Studentenrechtbank	10	Presentatie	A3 B1, B2, B3, B5 C1, C2	Omdat de Studentenrechtbank het bachelor-afsluitende vak is, gelden er bijzondere regels voor onder meer de aanwezigheid, beoordeling en roostering. In het Onderwijs- en Examenreglement (OER) staat dat de Studentenrechtbank uit de volgende onderdelen bestaat: 1. Inleidend hoorcollege 2. Schrijfplan van de SRB-scriptie 3. Kleine scriptie in het kader van de Studentenrechtbank, afgekort de SRB-scriptie (wetenschappelijk essay + wetenschappelijke casusoplossing) 4. Peer-feedback op SRB-scriptie medestudent 5. Processtuk 6. Communicatietrainingen 7. Eindzitting

<i>vaknaam</i>	<i>EC</i>	<i>toets</i>	<i>eindterm</i>	<i>Toelichting toetsvorm</i>
Strafrecht 3	10	Tentamen (schriftelijk, essayvragen)	A1 A2, A3 B1, B2, B3	De structuur van het vak helpt bij het volgen van het leerproces, door eerst in de hoorcolleges overzicht en inzicht aan te bieden om in de daaropvolgende werkgroepen praktisch, aanvullend en verdiepend op de studiestof in te gaan. Tijdens de werkgroepen is er ruim de gelegenheid om te oefenen en vragen te stellen bij de bespreking van moeilijke casus. De docenten behandelen in de werkgroepen samen met de studenten de aangeboden oefencasusposities die betrekking hebben op de studiestof en vragen de studenten om hun zienswijze op die casus. Studenten kunnen in een vroeg stadium inschatten in hoeverre zij de studiestof beheersen. Daarnaast wordt ter afronding een oefententamen aangeboden, zodat studenten een beeld krijgen van vorm en uitdagingsniveau van de toets. Tenslotte is er een responsiecollege. Hierin wordt het oefententamen behandeld. Voorafgaand daaraan kunnen studenten ook over de studiestof vragen insturen, die vervolgens op dat responsiecollege van een reactie worden voorzien.
Burgerlijk Recht 3	5	Tentamen (digitaal, essayvragen)	A1, A2,A3 B1, B2, B3	Bij het vak Burgerlijk recht 3 wordt tijdens de hoorcolleges ingegaan op voorbeeldcasus en mogen studenten actief deelnemen aan die zelftoetsing met de PollEverywhere tool. In de responsiecolleges wordt op interactieve wijze geoefend met voorbeeldcasus en krijgen studenten de gelegenheid om vragen te stellen en te beantwoorden. Studenten kunnen zich gedurende de collegeweken een beeld vormen waar ze staan in het leerproces door te oefenen met oude tentamens en standaardantwoorden.
Arbeid en zekerheid	5	Tentamen (digitaal, meerkeuze)	A1, A2 B1 C1	

Vakken Bachelor Rechtsgeleerdheid - afstudeerrichting Nederlands Recht

Blok	Naam vak	Soort toets	Alle toetsen	Vakevaluaties
1+2	Studiestartgroepen			
1	Algemene Rechtswetenschap 1	Verplichte aanwezigheid, opdrachten, tentamen (digitaal, essayvragen)	Toetsen	Evaluaties
1	Rechtsgeschiedenis	Verplichte aanwezigheid, Tentamen (Digitaal, Essayvragen)	Opdrachten	Evaluaties
2	Algemene Rechtswetenschap 2	Tentamen (digitaal, essayvragen) Bonus: tussentijdse MC-toets	Toetsen	Evaluaties
2	Algemene Rechtswetenschap 2 - ITJ	opdracht(en)	Toetsen	Evaluaties
2	Staatsrecht 1	Tentamen (digitaal, essayvragen),	Toetsen	Evaluaties
3	Bestuursrecht: Inleiding	Tentamen (digitaal, essayvragen)	Toetsen	Evaluaties
3	Burgerlijk Recht 1	Opdracht, Tentamen (digitaal, essayvragen)	Toetsen	Evaluaties
4	Juridische Onderzoeksvaardigheden 1	Deelname workshop, Opdrachten, tussentoets	Opdrachten	Evaluaties
4	Strafrecht 1	Opdracht, Tentamen (Digitaal, Essayvragen)	Toetsen	Evaluaties
1	Bestuursrecht: Besluitvorming	Tentamen (digitaal, essayvragen)	Toetsen	Evaluaties
1	Strafrecht 2	Tentamen (digitaal, essayvragen)	Toetsen	Evaluaties
2	Burgerlijk Recht 2	Tentamen (digitaal, essayvragen), Opdracht	Toetsen	Evaluaties
2	Romeins Recht	Tentamen (schriftelijk, essayvragen)	Toetsen	Evaluaties
3	Juridische Onderzoeksvaardigheden 2	Practicum/practica, opdracht, tussentoets, paper/werkstuk	Toetsen	Evaluaties
3	Rechtseconomie	Tentamen (digitaal, essayvragen)	Toetsen	Evaluaties
3	Staatsrecht 2	Tentamen (digitaal, essayvragen)	Toetsen	Evaluaties

4	Bestuursrecht: Rechtsbescherming	Opdrachten, tentamen (digitaal, essayvragen)	Toetsen	Evaluaties
4	Handelsrecht	Tentamen (digitaal, essayvragen)	Toetsen	Evaluaties
1	Burgerlijk Procesrecht	Tentamen (digitaal, essayvragen)	Toetsen	Evaluaties
1	Internationaal Publiekrecht	Tentamen (digitaal, essayvragen)	Toetsen	Evaluaties
1	Staatsrecht 3	Tentamen (digitaal, essayvragen)	Toetsen	Evaluaties
2 (/k)	Inleiding Rechtsfilosofie	Opdracht, tentamen (schriftelijk, essayvragen)	Toetsen	Evaluaties
2 (/k)	Inleiding Rechtssociologie	Tentamen (digitaal, essayvragen)	Toetsen	Evaluaties
2 (/k)	Juridische Argumentatie	Tentamen (schriftelijk, essayvragen)	Toetsen	Evaluaties
2	Recht van de Europese Unie	Presentatie	Toetsen	Evaluaties
2+3+4	Studentenrechtbank	Tentamen (schriftelijk, essayvragen)	Opdrachten	Evaluaties
3	Strafrecht 3	Tentamen (digitaal, essayvragen)	Toetsen	Evaluaties
4	Burgerlijk Recht 3	Tentamen (digitaal, meerkeuze)	Toetsen	Evaluaties
4	Arbeid en zekerheid			